

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 09. novembar 2023.godine

RTS- Da li je moguće na sudu dokazati lekarsku grešku

BLIC- ČAK 6 VIRUSA HARA SRBIJOM! Domovi zdravlja krcati, svi se žale na iste simptome: Pazite se, jedna kombinacija može biti VRLO OPASNA, a evo kako tačno da znate šta vas je snašlo

BLIC- "Lekar sam i trebalo je da budem svestan rizika...": Ispovest doktora iz Srbije koji se u Dražerovoj LEČI OD NARKOMANIJE, preživljava pakao za koji krivi sam sebe

BLIC- BUM-BUM DANA II DEO Novi predlozi ministarke Danice Grujičić koji su odjeknuli kao BOMBA: Platni razredi za lekare, besplatni zubari za sve, zabrana pušenja...

POLITIKA- Vakcinacija protiv sezonskog gripa, rast pregleda u respiratornoj ambulanti

The screenshot shows a news article from PTC (Radio-Television of Serbia) dated Wednesday, 08.11.2023, at 20:30. The article is titled "Da li je moguće na sudu dokazati lekarsku grešku" (Is it possible to prove medical negligence in court?). It features a photo of a courtroom and a doctor. The page includes a sidebar with news items like "Nakon što je Apelacioni sud ukinuo presudu anestezijologu osuđenom na tri godine zatvora zbog smrti trogodišnje Anje Grahovac posle operacije katarakte, mnogi su se zapitali da li je moguće dokazati lekarsku grešku. Anja je umrla pre 16 godina, a predmet je ponovo vraćen na suđenje." and "Doktorka Dragana Maletić, specijalista medicinskog prava, kaže za RTS da će svaki pacijent koji je pogrešno lečen, u postupcima za naknadu štete nastale usled lekarske greške dobiti pravdu na sudu i da je pravda dostižna ali spora jer su sudovi preopterećeni. Istaže da mnogi pacijenti pogrešno veruju da su pogrešno lečeni jer se ne razumeju u medicinu i savetuje im da se obrate veštaku i pokažu mu medicinsku dokumentaciju pre nego što se upuste u sudske procese."

Da li je moguće na sudu dokazati lekarsku grešku

Doktorka Dragana Maletić, specijalista medicinskog prava, kaže za RTS da će svaki pacijent koji je pogrešno lečen, u postupcima za naknadu štete nastale usled lekarske greške dobiti pravdu na sudu i da je pravda dostižna ali spora jer su sudovi preopterećeni. Istaže da mnogi pacijenti pogrešno veruju da su pogrešno lečeni jer se ne razumeju u medicinu i savetuje im da se obrate veštaku i pokažu mu medicinsku dokumentaciju pre nego što se upuste u sudske procese.

Nakon što je Apelacioni sud ukinuo presudu anestezijologu osuđenom na tri godine zatvora zbog smrti trogodišnje Anje Grahovac posle operacije katarakte, mnogi su se zapitali da li je moguće dokazati lekarsku grešku. Anja je umrla pre 16 godina, a predmet je ponovo vraćen na suđenje.

Doktorka Dragana Maletić, specijalista medicinskog prava, kaže za RTS da većina sporova u parničnom postupku traje tako dugo iz mnogih razloga.

"Prvi razlog je što su sudovi strahovito preopterećeni, što sudije u beogradskim sudovima imaju od 500 do čak 800 predmeta, i iz tog razloga ne mogu da zakazuju suđenja u nekom manjem razmaku. Razmak je od tri do četiri, pa čak nekada i pet meseci. Sada se zakazuju suđenja za mart i za april", navodi doktorka Maletić.

Smatra da ne možemo da se ljutimo na sudije i ističe da nisu lenji i nesposobni, već su preopterećeni.

"Drugo, nemaju ni sudnice. Dve sudije dele istu sudnicu, pa jedan sudi jedan dan, drugi sudi drugi dan", napominje doktorka Maletić.

"Veća je šansa da pacijent na sudu dobije parnični postupak"

Što se tiče konkretno sporova za naknadu štete nastale nakon lekarske greške, Maletićeva ističe da su oni posebno specifični jer je dokazni postupak opterećen.

"Određuje se veštačenje, pa se stavljuju primedbe na nalaz veštaka, pa dok veštak odgovori na primedbe, pa ako nije zadovoljan ima pravo da traži da veštači neki viši organ. Ako je veštačio pojedinac, onda traži veštačenje komisije, pa na kraju od sudske-medicinskog odbora", navodi doktorka Maletić.

Kaže da je veća šansa da pacijent na sudu dobije parnični postupak jer je krivično delo nesavesnog lečenja bolesnika formulisano u zakonu tako da biće samog dela podrazumeva da je lekar u lečenju primenio očigledno nepodobno sredstvo.

"Nivo te nepodobnosti mora biti doveden do stadijuma očiglednosti. Druga stvar, i veštaci kada veštače u krivičnom postupku, oni znaju da je lekar, kolega iz iste specijalističke oblasti u medicini, na optuženičkoj klupi, za razliku od parničnog postupka gde je on samo svedok", objašnjava doktorka Maletić.

Istiće da su zato veštačenja objektivnija u parničnom nego u krivičnom postupku.

"Druga stvar, u krivičnom postupku je u priličnoj meri skraćen postupak. Sud najčešće odmah određuje veštačenje i odmah od strane sudske-medicinske komisije. Nekada čak i ne poziva lekare protiv kojih je podneta krivična prijava ako dobije nalaz sudske-medicinske komisije da je lečenje bilo u skladu sa pravilima i da nema lekarske greške", navodi doktorka Maletić.

"Pravda je spora, ali dostižna"

Na pitanje koliko često pacijenti mogu da dobiju pravdu po koju su došli, doktorka Maletić kaže da će svaki pacijent koji je pogrešno lečen u postupcima za naknadu štete nastale usled lekarske greške dobiti pravdu na sudu.

"Ima ona maksima da vrana vrani oči ne vadi. Nije to baš tako. Kada veštak ima pred sobom situaciju da treba da utvrdi da li su lekari koji su lečili pacijenta postupali protivno pravilima medicinske struke, ukoliko jesu u čemu se sastoje njihovi propusti i da li su upravo ti propusti doveli do štete, nema veštaka koji će lagati i koji će neistinito prikazivati činjenice", ističe doktorka Maletić.

Naglašava da je pravda spora, ali dostižna i ponavlja da je najveći problem što su sudovi preopterećeni.

"Veliki broj pacijenata pogrešno veruje da su pogrešno lečeni"

Na pitanje da li potpisivanje papira pre operacije znači da pacijent lekara u potpunosti lišava bilo kakve odgovornosti za tok operacije, doktorka Maletić ističe da nije tako.

"Kada pacijent potpiše da je upozoren na rizike predložene medicinske mere, on prihvata rizike koji su mu predviđeni, ali samo pod uslovom da je lekar zaista postupao onako kako je trebalo, da je postupao po pravilima medicinske struke", objašnjava doktorka Maletić.

Savetuje svakom pacijentu da se pre nego što ode kod advokata i zatraži da podnese tužbu obrati veštaku iz specijalističke oblasti kojoj pripada lekar koji ga je lečio, da odnese veštaku svu medicinsku dokumentaciju nastalu tokom lečenja i da tek posle obavljenog veštačenja razmisli da li će podneti tužbu ili ne.

Doktorka Maletić naglašava da veliki broj pacijenata "pogrešno veruje da su pogrešno lečeni" zato što se ne razume u medicinu.

"Onda se sude po deset ili 12 godina i na kraju izgube silni novac, silno vreme, i nerve i strpljenje i još uvek su ubeđeni da su pogrešno lečeni, a u stvari nisu", ističe Maletićeva.

"Etička obaveza svakog lekara je da umereno dozira informacije"

Što se tiče prava pacijenta da tuži lekara ili se žali ukoliko ga nije dovoljno jasno upozorio na moguće posledice uzimanja terapije, doktorka Maletić kaže da lekar osim zakonskih i pravnih obaveza ima i etičke obaveze.

"Etička obaveza svakog lekara je da umereno dozira informacije koje daje pacijentu, uključujući i informacije o štetnosti nekog leka. Nisam pristalica defanzivne medicine, da se po svaku cenu da pacijentu svako obaveštenje na koje ima pravo", ističe doktorka Maletić.

Naglašava da treba da raskrstimo sa iluzijom da postoji neškodljiv lek.

"Dovoljno je da pročitamo uputstvo za neki lek koji je vekovima u primeni, tipa aspirin, pa da definitivno raskrstimo sa tom iluzijom da postoji neškodljiv lek. Svaki je lek škodljiv, ali je prihvatljivo škodljiv ukoliko pomaže", naglašava doktorka Maletić.

Istiće da lekar ne treba taksativno da nabraja sve moguće nuspojave uzimanja nekog leka jer je to zastrašivanje pacijenta i odvraćanje od predložene medicinske mere koja mu je neophodna.

ČAK 6 VIRUSA HARA SRBIJOM! Domovi zdravlja krcati, svi se žale na iste simptome: Pazite se, jedna kombinacija može biti VRLO OPASNA, a evo kako tačno da znate šta vas je snašlo

Novembar jeste mesec kada se očekuje porast broja obolelih od raznih virusa, i trenutno su u opticanju oboljenja slična gripu, korona, stomačni, adenovirusi, ali i varičele i infektivna mononukleoza.

Prema zvaničnim podacima, u poslednjih sedam dana u Srbiji, od kovida je obolelo 3.862, tačnije kod toliko osoba je virus potvrđen, ali najverovatnije da se je obolelih više jer se zbog blagih simptoma mnogi ne javlja lekaru, dok grip nije potvrđen zvanično, ali sve više ima obolelih od virusa sličnih gripu.

Grip i slična oboljenja

Epidemiolog dr Nebojša Bohucki iz Zavoda za javno zdravlje u Subotici potvrđuje da **grip za sada nije dokazan u Severnobačkom okrugu.**

- **Imamo obolele sa kliničkom slikom gripa, ali zvanično grip nije potvrđen.** Osoba ima visoku temperaturu, bolest je naglo krenula i narušeno je opšte stanje, ali nemamo uzročno dokazano za sada da je grip u pitanju i zato kažemo da je oboljenje slično gripu. U našem okrugu, u SBO, prošle nedelje smo beležili 72 slučaja. Pacijenti su se javili lekaru i na osnovu kliničke slike je moglo da se posumnja u grip, ali nije dokazano. Najviše je reč o deci **uzrasta od 0 do 14 godina**, što je očekivano – kaže za „Blic“ dr Nebojša Bohucki.

Kovid

U SBO dnevno ima do 10 obolelih od kovida. U pitanju su Subotica, Mali Iđoš i Bačka Topola.

-Broj aktivno obolelih je mali, a objašnjenje je u tome što je aktuelni soj „eris“ blago oboljenje i oboleli se ne obraćaju lekaru. Simptomi su curenje nosa, bol u grlu, blagi kašalj, ali se javlja i dijareja. Kod teže kliničke slike se obično javi lekaru, testiraju se i tako i otkrijemo šta je u pitanju, ali je broj mali – kažu u ZZJZ.

Infektivna mononukleoza

Dr Nebojša Bohucki potvrđuje za „Blic“ da **raste broj obolelih od infektivne mononukleoze**. Oboljenje ima nekoliko uzročnika, a najčešće, **u 90 odsto slučajeva to je „Epštajn bar“ virus, ali postoje i drugi, među kojima je i adenovirus.**

-Ne postoji obavezno zakonsko prijavljivanje i ne možemo znati tačno broj obolelih, jedino možemo nezvanično iz laboratorija imati podatke. Po tim podacima u našem okrugu raste broj obolelih. Naziva se i bolest poljupca, ali naziv je delimično tačan, jer se „Epštajn bar“ virus nalazi u pljuvački. Može osoba da se razboli ako pije iz iste čaše ili flaše. Upravo to rade tinejdžeri na ekskurzijama, na sportskim druženjima, ali može da se dobije i prilikom korišćenja istog escajga, deljenja užine, ako neko zagrizje jabuku ili sendvič – kaže dr Nebojša Bohucki.

Bolest se javlja najčešće u uzrastu od 15 do 24 godine, kada se po pravilu i beleži bolest. Što je osoba mlađa blaža je klinička slika.

U školama i na ekskurzijama deca i tinejdžeri dele užinu, sendviče i voće, piju iz istih čaša i flaša što je put do mononukleoze

-Ako neko rano dođe u kontakt sa „Epštajn bar“ virusom neće imati kliničku sliku infektivne mononukleoze ili će biti veoma blaga i neće biti prepoznata. Dok u uzrastu od 15-24 po pravilu nastaje tipična klinička slika, a to je jaka bol u guši, narušeno stanje, malaksalost, visoka temperatura. Može da nastane ozbiljnija klinička slika ako budu zahvaćene slezina i jetra i kada dolazi do njihovog uvećanja. Najopasnija komplikacija je prsnice slezine. Upravo zbog toga osoba treba da miruje, oporavak je nedelju – dve, može nekada biti i četiri nedelje. Dobro bi bilo da dete od četiri do šest nedelja nema teže naprezanje i pre svega da izbegava kontaktne sportove, rvanje, košarku, fudbal – objašnjava dr Bohucki.

Varičele

Ovčje boginje bukvalno haraju, kaže dr Nebojša Bohucki.

-Kolege pedijatri mi potvrđuju i kažu da neki od vrtića imaju manje dece u vrtiću nego što ih je odsutno. Ovaj period je sada vrhunac, može se slobodno reći da je epidemija, iako zvanično nije proglašena. To je endemska bolest, odomaćena, ali ponekad se javlja u talasima kada imamo veći broj obolelih i to se trenutno događa u našoj sredini. U jednoj smeni po pedijatru bude i do desetak dece sa varičelama – kaže epidemiolog.

Tridemija

Dr Bohucki je nedavno za „Blic“ govorio o **respiratornom sincicijalnom virusu (RSV)**, i rekao je da zajedno sa **kovidom i gripom može da uzrokuje tridemiju**.

- RSV je naročito opasan što je osoba mlađa. **U prvih 12 meseci života daje najtežu kliničku sliku, a naročito prvih šest meseci**, posebno ako je reč o prevremeno rođenom detetu, a njih ima sve više. Nastaje klinička slika respiratorne bolesti, a to znači da je **povišena temperatura, gubitak apetita, kašalj, kijanje, curenje nosa i liči na prehladu**. Međutim, moguće je da bude i teža klinička slika, pogotovo u prvih šest meseci. Može **nastati bronhiolitis i pneumonija, odnosno, zapaljenje pluća**. Ova stanja mogu da zahtevaju hospitalizaciju – rekao je epidemiolog i dodaje da očekuje tridemiju čim grip počne da raste uz RSV.

-RSV je najveći izazov zato što se dete retko šalje na dijagnostiku, ne prepozna se. **Ljudi misle jedva ga ima, ali ne, RSV uveliko hara.** Čak je zanimljivo da i **odrasle osobe preko 65 godina mogu da obolele od njega, ali se to pre nije znalo.** Mislilo se da je to samo bolest dece – kaže za „Blic“ dr Nebojša Bohucki.

Adeno i stomačni virusi

Adenovirusi su stalno prisutni, imaju široku kliničku sliku, mogu da je jave kao grip ili infektivna mononukleoza, nekada može u kliničkoj slici da bude i dijareja.

-Uglavnom ostaje neprepoznat i lekar kaže da je u pitanju viroza, što je tačno jer je to virusno oboljenje koje daje razne manifestacije. Mogu da se jave čak i kožne promene na telu. Postoji veliki broj serotipa. Ima i stomačnih virusa u ovom periodu, a zanimljivo je da kada nam stignu podaci za kovid vezani za kliničku sliku, uz temperaturu, bol u grlu, vidimo da se javlja i dijareja. Sada jeste vreme virusa, čak i varičela. Ovo je njihovo vreme i mora ih sada biti. Sve ovo je potpuno očekivano. Procesi krenu u oktobru i onda se zahuktavaju, a u novembru dolazi do vrhunca – zaključuje epidemiolog.

Simptomi novog soja korone

- visoka temperatura ili drhtavica
- kontinuirani kašalj
- zapušen nos ili curenje iz nosa
- osećaj umora ili iscrpljenosti
- upala grla
- glavobolja
- bolno telo
- osećaj bez daha
- gubitak ili promena čula mirisa ili ukusa
- gubitak apetita
- dijareja
- osećanje bolesti

Simptomi gripa

Simptomi gripa se javljaju veoma brzo.

- iznenadna visoka temperatura
- bolno telo
- osećaj umora ili iscrpljenosti

- suvi kašalj
- upala grla
- glavobolja
- teškoće sa spavanjem
- gubitak apetita
- dijareja ili bol u stomaku
- osećati se bolesno

Simptomi prehlade

Simptomi su isti kod odraslih i dece, javljaju se postepeno. Ponekad simptomi traju duže kod dece.

- zapušen nos ili curenje iz nosa
- upala grla
- glavobolje
- bolovi u mišićima
- kašalj
- kijavica
- povišena temperatura
- pritisak u ušima i licu
- gubitak ukusa i mirisa

"Lekar sam i trebalo je da budem svestan rizika...": Ispovest doktora iz Srbije koji se u Dražerovoj LEĆI OD NARKOMANIJE, preživljava pakao za koji krivi sam sebe

- U mom slučaju, to je počelo slučajnim, rekreativnim uzimanjem supstanci bez nekog posebnog razmišljanja o mogućim posledicama i dubini tih posledica koje one stvaraju. Vremenom se to pretvorilo u svakodnevno uzimanje... - započeo je svoju priču doktor iz Srbije, jedan od 16.530 zavisnika od narkomanije.

Inače, specijalna bolnica za bolesti zavisnosti u Dražerovojo obeležava 65 godina postojanja. Do sada, u ovu zdravstvenu ustanovu primljeno je preko 20.000 pacijenata koji boluju od alkoholizma i preko 1.000 zavisnika od kockanja. Među 16.530 zavisnika od narkomanije, nalazi se i jedan lekar koji je ispričao svoje iskustvo, ali anonimno.

Ovaj doktor i zavisnik od droge, godinama je uzimao razne psihotaktivne supstance dok nije izgubio pojma o količini.

- Inicijalna kapisla je bila moja, više nemogućnost da živim jedan dan, normalno, bez supstance i da posustajem u svakom aspektu svog života. Naravno da mislim da ne bih ni krenuo sa lečenjem da nisam imao podršku, u mom slučaju, roditelja - kaže.

Otac i majka pomogli su mu da dobrovoljno počne program lečenja u specijalnoj bolnici za bolesti i zavisnosti pre sedam meseci. Za sebe kaže da nije imao nikad probleme u životu i da je sve počelo iz lakomislenosti i neopreznosti.

"Lekar sam i trebalo bi da sam svestan rizika..."

- Ja sam lekar i trebalo bi da sam bio svestan određenih rizika koje nosi supstanca sa sobom, ja sam ušao u to nepromišljeno potpuno - ispričao je.

Prošao je uspešno prvu fazu lečenja - detoksifikaciju, odnosno takozvano skidanje sa supstance u kojoj su terapije lekovi. Trenutno je u intenzivnoj fazi odvikavanja.

- To je grupna psihoterapija koja se organizuje ovde u Dražerovojoj, gde postoje viša porodica sa istim problemom, na svoj način. Dva puta nedeljno se organizuju seanse, oko nekoliko sati u kojima prisustvujemo i u kojima, da kažem, diskutujemo o aktuelnostima - rekao je.

Lečenje traje dve godine

Lečenje traje dve godine uz pomoć saradnika i prema rečima pacijenta ume da bude veoma izazovno.

- Nema samostalnog kretanja, nema noćnih izlazaka, interneta, vežbanja... Tako da, na prvi pogled, to deluje malo surovo, kao neka vrsta zatvora. Ali, ako uvidite šta dobijate ovim lečenjem, onda ništa ne pada teško - ispričao je u svojoj isповести.

Ovaj lekar poručuje svima da da je važno dati šansu lečenju i verovati u pobedu.

The screenshot shows a news article from Blic's website. The main headline reads: "BUM-BUM DANA II DEO Novi predlozi ministarke Danice Grujičić koji su odjeknuli kao BOMBA: Platni razredi za lekare, besplatni zubari za sve, zabrana pušenja...". Below the headline, there is a video player showing a woman, identified as Miljana Kijajic, speaking. The video player has a play button and a timestamp of 00:00 / 0:00. On the right side of the article, there is a sidebar with the text "POKLANJAMO" and a large image of a stack of cookies. At the bottom of the page, there is a navigation bar with links like "Naslovi", "TV", "Vesti", "sport", "Zivot", "Biznis", "Žena", "Beograd", "Slobodno vreme", and "Slobodno vreme".

BUM-BUM DANA II DEO Novi predlozi ministarke Danice Grujičić koji su odjeknuli kao BOMBA: Platni razredi za lekare, besplatni zubari za sve, zabrana pušenja...

Predlozi i ideje ministarke zdravlja prof. dr Danice Grujičić često su uzrok velikih polemika u javnosti. Neke od inicijativa i deo njenih najava veliki deo građana je prihvatio, ali je bilo i onih koji se protive ili misle da se njeni predlozi ne mogu sprovesti u praksi, među njima najžustriji su pušači. Ministarkine izjave uglavnom izazovu mnoštvo komentara, a najnovija je ona o platnim razredima za lekare za koju je i sama svesna da je "nepopularna": "Vidi, uradili ste dve operacije za ceo mesec. A recimo, normalno je 20. Niste zaradili, dobićete desetinu plate. To je nepopularno, ja znam!"

Grujičić je prekuće u jutarnjem programu "Blic TV", odgovarajući na pitanje da li će doći do nekih promena u zdravstvu u manjim gradovima i opština, iznala predlog da bi i veća plata mogla da bude dobra motivacija, a zatim se nadovezala i na nepopularne platne razrede.

- Platni razredi možda nisu loši, ali znate kako, platni razredi plaćaju obrazovanje. Ne plaćaju rad koji ste uradili. Mi moramo malo kopirati privatnike. Vi dobijete standardnu platu, ali da vidimo šta ste uradili za taj mesec? Vidi, uradili ste dve operacije za ceo mesec. A recimo, normalno je 20. Niste zaradili, dobićete desetinu plate. To je nepopularno, znam - kazala je ona.

Tada je predložila i koje bi se sve norme bile:

- Ne možda 10% plate, ali taj mesec niste zaradili, znači 30% manja plata! Koliki ste broj pregleda uradili mesečno? Koliki ste broj pregleda uradili u toku jednog dana? Koliko ste opštinskih lista završili? Koliko ste pacijenata pregledali? Koliko ste intervencija imali?... - navela je ona pitanja.

Osvrnula i na primarnu zdravstvenu zaštitu, ističući da na njenoj organizaciji posebno treba raditi.

Zabranjeno pušenje običnih i elektronskih cigareta u zatvorenom od sledeće godine

Pušači su posebno osetljivi na izjave ministarke, koja se od početka zalaže za zabranu pušenja u zatvorenom prostoru. Ipak donošenje ovog zakona je sve izvesnije.

Ministarka Grujičić je naglasila prekuče za Blic TV i da se nada da će Zakon o zabrani pušenja u zatvorenom stupiti na snagu sledeće godine. Dodala je da je Zakon spreman, te da je samo ostalo da prođe i ostala ministarstva.

- Zakon treba da stupa na snagu sledeće godine. On je spreman, prošao je Ministarstvo zdravlja, sada ide na ostala ministarstva, onda zakonodavstvo. Mora da se uklopi u ostale zakone, ali ja se nadam da će sledeće godine to proći. Odnosiće se samo na pušenje u zatvorenom prostoru - rekla je ona gostujući na "Blic TV".

Nedavno je izjavila i da čak 75 odsto građana podržava taj zakon.

Javna rasprava o novom Zakonu o duvanu završena je krajem septembra, a uz zabranu pušenja u zatvorenim prostorima, kao jedna od značajnih novina navodi se i da će u ovaj zakon ući i "neduvanski" proizvodi kao što su vejp, paf, nikotinske vrećice i snus, što do sada nije bio slučaj.

Zdravstveni broj za svakog građanina

Ministarka Grujičić je najavila i da će svaki građanin Srbije imati svoj zdravstveni broj, te da se "ide na genetske baze podataka".

- Druga stvar je potpuna zaštita podataka. Ime i prezime pacijenta će znati samo njegov izabrani lekar, i konkretno lekar koji ga leči u nekoj sekundarnoj ili tercijalnoj zdravstvenoj ustanovi, i bukvalno niko više - pojasnila je ona.

Prema njenim rečima, ide se na formiranje genetske baze podataka. U okviru toga će, kako je pojasnila, biti i pravilnik sa 11 stavki koji će tačno regulisati ko, kada i pod kojim uslovima ima pravo da dođe do podataka.

Bolovanje do 30 dana kod lekara opšte prakse

Vlada Srbije usvojila je 5. oktobra Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju. Praktično, od tada je bolovanje dozvoljeno do 30 dana umesto dosadašnjih 60, a nakon toga privremenu sprečenost utvrđuje prvostepena lekarska komisija RFZO-a.

Ostavljena je mogućnost da izabrani lekar može da utvrdi privremenu sprečenost za rad (tj. bolovanje) i do 60 dana, i to kod osiguranika obolelih od malignih bolesti, onih koji su privremeno sprečeni za rad zbog bolesti ili

komplikacija u vezi sa održavanjem trudnoće, osoba sa invaliditetom i kod neposredno obavljenih hirurških intervencija, osim u slučaju kada je ta intervencija obavljena u dnevnoj bolnici, saopštila je Vlada Srbije.

Tim potezom su značajno umanjene mogućnosti zloupotrebe, ali je baš zbog toga ovaj ministarkin potez mnoge razlutio.

Besplatni zubarski pregledi u domovima zdravlja

Ipak, jedna od informacija koja je naišla na ogromno odobravanje kod građana je bila i ta da će usluge stomatologa ponovo biti dostupne svima besplatno, uz zdravstvenu knjižicu. Početkom novembra je najavila da će biti dostupne u domovima zdravlja, bilo da je u pitanju vađenje zuba, popravka, ili čišćenje kamenca.

Ovu uslugu na teret Fonda do sada koristila deca, trudnice ili stariji od 65 godina, dok su ostali plaćali. Ministarka je tada pojasnila za Telegraf da je cilj vratiti stomatologe u domove zdravlja i u gradskim i u seoskim sredinama.

- To znači da će građani koji imaju overenu zdravstvenu knjižicu moći da koriste besplatne stomatološke usluge. Na ovaj način će besplatne stomatološke usluge biti dostupne svima koji imaju overenu zdravstvenu knjižicu, ali će i mnogi nezaposleni stomatolozi dobiti posao. Da bismo to realizovali, radimo na promeni zakona koji će to omogućiti. Porodični lekar kroz primarnu zdravstvenu zaštitu mora dobiti mesto koje mu pripada. Porodični lekar znači, briga, preventiva, dostupnost. Cilj nam je da napravimo dostupan i efikasan zdravstveni sistem od Subotice do Prizrena - objasnila je ministarka Grujičić.

Ketering za škole

Govoreći o gojaznosti dece ministarka Grujičić je nedavno rekla da je "brza hrana opasna kao droga".

- Kao što su zabranjene kockarnice u blizini škole, tako treba biti zabranjena i brza hrana - izjavila je Danica Grujičić.

Najviše zabrinjava činjenica da je među gojaznim sve veći broj dece, a prema procenama koje je sprovelo Ministarstvo zdravlja, taj broj ide i preko 30 odsto.

- Imamo procenjeno da preko 30 odsto naše dece ima problem sa prekomernom težinom. Radimo na tome da se obnovi Čigota. To je jedna od retkih institucija koja se bavila tim problemom, a posebno je imala program za decu - rekla je ministarka i istakla da bi "bilo super kada bismo decu mogli da hranimo u školi, da imamo neki ketering".

Privremeno ukidanje društvenih mreža u Srbiji

Nakon dva stravična masakra u maju ove godine koja su zavila Srbiju u crno, Grujičić je tada predložila ukidanje društvenih mreža "Fejsbuk", "Tviter", "Instagram" i "Tiktok" na određeni period.

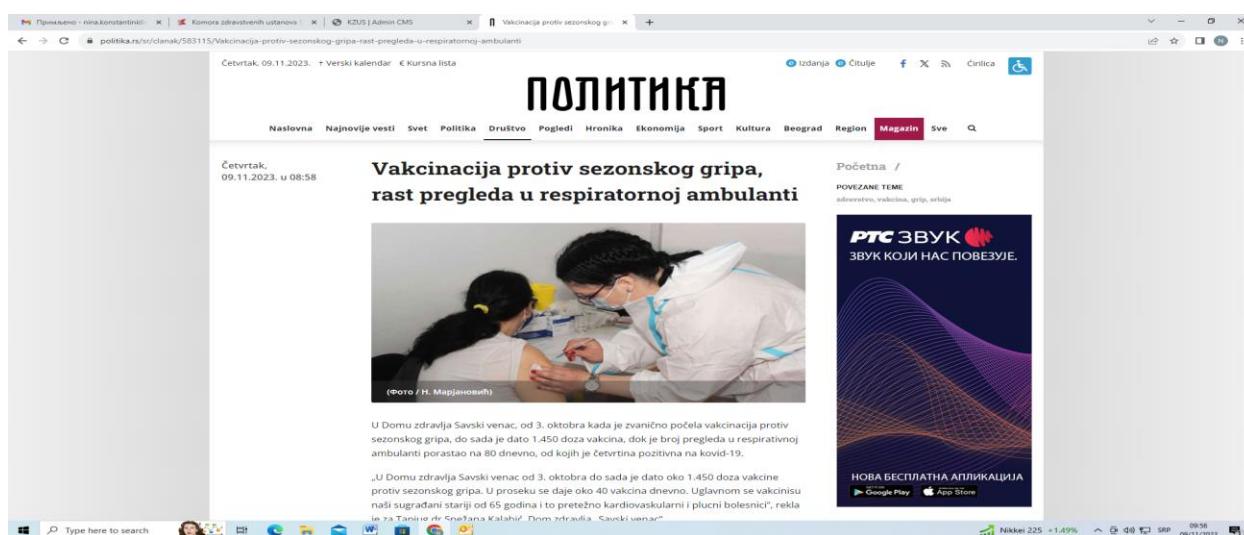
Gostujući u televizijskim emisijama rekla je da je "možda potrebno na oko mesec dana prekinuti sve, i "Fejsbuk" i "Instagram" i sve druge mreže, kao i "Tik Tok" i "Tviter".

- Mesec dana restarta, neka se vrate nekim normalnim akcijama. "Tiktok" je u žiži javnosti, ništa nije bolji ni "Tviter". Imate ljude koji su frustrirani, umesto da odu kod psihologa i lepo popričaju. Eto poziv mladima, da se opredelite za kliničku psihologiju, dajte da pomognemo zemlji - rekla je Grujičić.

Nakon što se 3. maja dogodio masakr u beogradskoj OŠ "Vladislav Ribnikar", narednih dana je više dece privedeno na informativni razgovor zato što su veličali strašan zločin u toj školi.

- Molim one koju pišu kojekakve gluposti, sad će da urade ovo ili ono, ili veličaju ubice ili kriminalce, da shvate da oni nisu nikakvi opasni ni momci niti fenomenalne devojke. Nemojte slati mrzitelske poruke po mrežama. Možda je trenutak da se sve te mreže ukinu u Srbiji, bar na neko vreme. Neko će reći, ona je radikalna uvek je bila takva, u medicini ako ne postoji hijerarhija i protokoli mi gubimo pacijenta a mi doktori nemamo taj luksuz - rekla je tada Danica Grujičić.

ПОЛИТИКА

Vakcinacija protiv sezonskog gripa, rast pregleda u respiratornoj ambulanti

U Domu zdravlja Savski venac, od 3. oktobra kada je zvanično počela vakcinacija protiv sezonskog gripa, do sada je dato oko 1.450 doza vakcina, dok je broj pregleda u respirativnoj ambulanti porastao na 80 dnevno, od kojih je četvrtnina pozitivna na kovid-19.

„U Domu zdravlja Savski venac od 3. oktobra do sada je dato oko 1.450 doza vakcine protiv sezonskog gripa. U proseku se daje oko 40 vakcina dnevno. Uglavnom se vakcinisu naši sugrađani stariji od 65 godina i to pretežno kardiovaskularni i plućni bolesnici“, rekla je za Tanjug dr Snežana Kalabić, Dom zdravlja „Savski venac“.

Ona je dodala da je dostupna četvorovalentna Influvac tetra vakcina proizvođača Viatris, koja sadrži četiri različita soja virusa influence, a mogu je primiti svi pacijenti koji nemaju akutnu infekciju. „Kontraindikacije za primenu vakcine su alergija na jaja, gentamicin ili neku od komponenata vakcine. Nismo imali neželjenih reakcija na vakcincu. Preporuka je da se obavezno vakcinišu stariji od 65, kardiovaskularni bolesnici, osobe koje se leče od hroničnih bolesti pluća, astme, dijabeticari, imunokompromitovane osobe, ekstremno gojazni kao i osobe zaposle ne u zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne zaštite“, rekla je dr Kalabić.

Ona je ukazala da se imunitet stiče za dve do tri nedelje i traje od 6 do 12 meseci. Kao reakcije na vakcincu mogu se javiti bol na mestu uboda, crvenilo, otok, kod nekih osoba i glavobolja, bolovi u mišićima malaksalost ali su to reakcije koje prolaze u roku od jednog do dva dana. „S obzirom da je grip infekcija koja se prenosi kapljičnim putem savetuje se izbegavanje kontakata sa zaraženi osobama, provetranje prostorija i ne dodirivati rukama oči, nos, usta“, rekla je dr Kalabić. Preporuka je, takođe, jačanje imuniteta što podrazumeva redovan san, dovoljan unos

tečnosti: supa, čajeva, sveže ceđenih sokova kao i svakodnevni unos svežeg voća i povrća i umerena fizička aktivnost.

„Vakcinacija je najefikasnija mera prevencije”, istakla je dr Kalabić. Ona je dodala da je od kraja avgusta broj pregledanih u respiratornoj ambulanti u stalnom porastu, da bi sad taj broj dostigao oko 80 dnevno, od kojih jedna četvrtina ima pozitivne briseve na kovid. „Kliničke slike su uglavnom blage, temperatura, zapušenost nosa, kašalj.

Simptomi su uglavnom blagi. Tegobe prolaze za nekoliko dana. Javlja se stanovništvo svih uzasnih struktura, najviše radno aktivno stanovništvo”, rekla je dr Kalabić, prenosi Tanjug.